

Roberta Metsola, voorzitter van het Europees Parlement
Toespraak tijdens de informele bijeenkomst van staatshoofden en regeringsleiders
Nicosia (Cyprus), 24 april 2026

Hartelijk dank, voorzitter Costa, en hartelijk dank, president Christodoulides, voor het organiseren van deze bijeenkomst en voor uw leiderschap in deze moeilijke tijden.

Goedemorgen iedereen.

Ik wil vandaag ingaan op drie punten. Het eerste punt betreft ons antwoord op de economische impact van de crisis in het Midden-Oosten. Het tweede punt is de beoordeling door het Parlement van de routekaart “Eén Europa, één markt” en het derde punt betreft het meerjarig financieel kader.

Maar voordat ik begin, wil ik uiting geven aan mijn blijdschap over het feit dat het 20e sanctiepakket is aangenomen en dat er groen licht is gegeven voor de lening van 90 miljard aan Oekraïne, waar het Parlement twee maanden geleden reeds mee had ingestemd. Ik besef dat het Midden-Oosten nu al onze aandacht verdient, maar in een wereld die steeds volatieler wordt, moet leiderschap afgemeten worden aan het vermogen om de ene crisis aan te pakken zonder de aandacht voor de andere te laten verslappen. Dat laten we hiermee zien.

Dit brengt mij bij mijn eerste punt: de energieprijzen en het Midden-Oosten.

Zeventien dagen sinds het begin van het staakt-het-vuren is de situatie nog altijd precair, dat zien we allemaal. Het is belangrijk dat het staakt-het-vuren standhoudt, omdat daarmee de voorwaarden aanwezig zijn voor voortzetting van de onderhandelingen. Ik heb een ontmoeting gehad met de Samenwerkingsraad van de Golf en met de secretaris-generaal van die raad, waarbij ik de steun van het Parlement heb toegezegd en ik weet dat u vandaag ook een vergadering zult hebben met hem en de regionale partners. Beste Nikos, Cyprus is het baken van Europa in de regio en het Cypriotische voorzitterschap laat zien een belangrijke schakel tussen de EU en het Midden-Oosten te zijn.

We willen allemaal hetzelfde: een snel en permanent einde aan de oorlog, waarbij de rechten, waardigheid en vrijheid van het Iraanse volk worden gewaarborgd, waarbij de zorgen over het nucleaire programma en het programma voor ballistische raketten van Iran en over de steun van Iran aan partijen in andere landen worden weggenomen en waarbij een einde wordt gemaakt aan de blokkade van de Straat van Hormuz. We stellen vast dat het Iraanse regime nog altijd willekeurig mensen executeert en dissidenten gevangenhoudt, zoals Narges Mohammadi, de Nobelprijswinnares die in februari werd veroordeeld tot nog eens zeven en een half jaar gevangenschap. Het is belangrijk dat al deze mensen en hun familieleden zien dat Europa ze niet vergeet.

De vrije doorvaart in de Straat van Hormuz moet weer worden gegarandeerd en ik ben verheugd dat er sprake is van een groeiende coalitie van partners die samenwerken om dit doel te bereiken. Hiermee laten we zien dat Europa in staat is een crisis aan te pakken waar we niet om hebben gevraagd maar waar we wel mee moeten dealen, en ook hier zien we hoe belangrijk het is om als onderdeel van ons instrumentarium voor Europese defensie en veiligheid een duidelijke strategie te hebben inzake de toepassing van artikel 42, lid 7.

Wat de energieprijzen betreft, heb ik de voorstellen van de Commissie gezien, en ik ben het ermee eens dat we tijdelijke verlichtingsmaatregelen nodig hebben. Op korte termijn. Maar als we oplossingen zoeken voor vandaag, moeten we niet ongedaan maken wat goed is voor morgen. Wat niet kapot is hoeft ook niet te worden gerepareerd.

De regels voor de opslag van aardgas, die we vier jaar geleden hebben ingevoerd, hebben de markten gestabiliseerd, het vertrouwen versterkt en de samenwerking tussen de lidstaten verbeterd. Ook onze inspanningen om onze energiemix te diversifiëren en onze afhankelijkheid te verminderen werpen vruchten af. De landen die het momenteel het beste doen zijn de landen met meer hernieuwbare energiebronnen, een grotere nucleaire capaciteit en een geringere afhankelijkheid van gas.

Dat is geen toeval. Dat is gelukt omdat we weloverwogen beslissingen hebben genomen om onze weerbaarheid en onafhankelijkheid te vergroten, zodat we minder gevoelig zijn voor schokken. Onze langetermijnstrategie levert resultaten op. Deze koers moeten we blijven volgen.

Dat houdt in dat we meer moeten investeren in de infrastructuur die hiervoor nodig is. Het Parlement zet momenteel stappen met betrekking tot het pakket Europese netten, dat zal leiden tot modernere netten en een schonere en meer gedecentraliseerde energievoorziening. Ik verwacht dat we dit dossier in de tweede helft van dit jaar zullen kunnen sluiten. Hoe deze voorstellen worden ontvangen, is bepalend voor het goede verloop van het wetgevingsproces.

Het betekent ook dat we ruimdenkend moeten zijn als het gaat om manieren om elektriciteit op te wekken. De strategie van de Commissie voor kleine modulaire reactoren en geavanceerde modulaire reactoren is hier een voorbeeld van. Dit is iets waar het Europees Parlement voor heeft gepleit en wij zijn dan ook bereid om snel te handelen om dit ook daadwerkelijk te verwezenlijken.

Mijn tweede punt: de routekaart “Eén Europa, één markt”.

Tijdens de Europese top in Alden Biesen in februari zijn we overeengekomen om tijdens de Europese Raad in maart besluiten te nemen en tijdschema's vast te stellen. Het is nu het moment om woorden in daden om te zetten.

Ik ben de Commissie en de Raad dankbaar voor hun inzet om deze routekaart te voltooien. Gelet op de omstandigheden vind ik dat onze teams goed en vlot hebben gewerkt. Het proces had beter gekund en langer mogen duren. Er waren fracties die vonden dat er meer nadruk moest worden gelegd op investeringen, huisvesting, digitalisering, de sociale dimensie en de noodzaak om nationale blokkades en overregulering aan te pakken.

Desondanks is de uitkomst een ambitieuze routekaart die ons vermogen om schokken op te vangen versterkt en die tegemoetkomt aan wat we reeds in de gezamenlijke verklaring hadden opgenomen. Hiermee doet Europa wat nodig is.

Wat de prioritaire dossiers in de routekaart betreft, zal het Europees Parlement zijn taken oppakken. En we zullen die taken ook goed vervullen. We hebben echter ook de ruimte nodig - en moeten het vertrouwen krijgen - om onze taken op het gebied van democratisch toezicht en het bewaken van de legitimiteit naar behoren te vervullen. 720 EP-leden van meer dan 200 politieke partijen zijn geen simpele ja-knikkers en zullen dat ook nooit worden.

Voor prioritaire dossiers zijn deadlines vastgesteld en wij zullen onze uiterste best doen om deze te halen, met - en dat is cruciaal - volledige inachtneming van de te volgen wetgevingsprocedure. Op enkele gebieden liggen er echter nog geen wetgevingsvoorstellen. In dit verband wil ik duidelijk stellen dat het Europees Parlement zich niet onder druk zal laten zetten doordat voorstellen niet tijdig worden ingediend of onzorgvuldig zijn opgesteld. Het is goed om ambitieus te zijn, maar we moeten ook realistisch zijn. Dat zijn we verplicht aan onze burgers.

Ik heb het al eerder gezegd: de meeste mensen zien Europa als één systeem en baseren hun oordeel over Europa maar op één ding: of er resultaten worden geboekt. We moeten samenwerken.

Hiermee kom ik bij mijn laatste punt: het meerjarig financieel kader

Vorige week hebben de leden van de Begrotingscommissie van het Europees Parlement met een grote meerderheid hun goedkeuring gehecht aan het onderhandelingsstandpunt van het Parlement met betrekking tot de volgende langetermijnbegroting. De komende week zal er in de plenaire vergadering worden gestemd. Daarna kunnen we beginnen met de onderhandelingen met de Raad, zodra deze een onderhandelingsmandaat heeft vastgesteld. Nog deze maand hebben we dus ons standpunt, weten we wat we willen, en zijn we klaar om te gaan onderhandelen.

Ik wil daar vooraf graag nog twee dingen over zeggen. Ten eerste wordt in ons commissieverslag de algehele structuur van de nieuwe begroting niet ter discussie gesteld. Wel zijn we er voorstander van dat er meer nadruk wordt gelegd op concurrentievermogen en defensie. En wij vragen u open te blijven staan voor de mogelijkheid nieuwe eigen middelen in te voeren. Ten tweede kunnen we jongere generaties niet laten opdraaien voor oude schulden. Wat NextGenerationEU betreft, moeten we ervoor zorgen dat terugbetalingen en rente onze ambities voor de toekomst niet ondermijnen. Ook hier geldt dat kortetermijnmaatregelen geen langetermijnproblemen mogen veroorzaken.

Ik wil graag afsluiten met het volgende: Europa kan de toekomst niet tegemoet treden met een verouderd kader. De huidige begroting is tot het uiterste opgerekt doordat zij is gebruikt voor het opvangen van crises waarop zij niet berekend was. Dat is gelukt, maar de grenzen zijn nu echt bereikt. De wereld verandert en wij kunnen daarop niet blijven reageren met verouderde instrumenten. Wat we nodig hebben, is een begroting die “fit for purpose” is, zodat we resultaten kunnen boeken waar en wanneer dat het belangrijkste is.

Dank u.